

δύο αοιδῶν, ὡς καὶ ὁ μῦθος τοῦ Λακρονταίου, τὸν ὁποῖον ἀπήγαγε τὰς ἀκολούθους, καὶ οὐτίνους αἱ λέξεις ἔρχοντο καθαρόταται. Ὁμοίως, ἐν πειρήματι τελεσθέντι ἐν τῷ μεγάρῳ τῶν ταχυδρομίων, ἡδυνήθησαν νὰ παραστῶσιν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ παραστασιν τοῦ Ριγολέττου, καὶ νὰ ἀκουσῶσι πάντες οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ τὸ ἄσμα τῆς Κράτους καὶ τὰ χειροκροτήματα τῶν θεατῶν.

— Ἐφευρέτης τις ἐν Βιέννῃ κατασκευάσεν ὁρόλογιον αὐτομάτως χορδίζον καὶ λειτουργοῦν ἀκαταπαύστως ὑπὸ τὴν ἐπιδρασιν τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἀλλοιώσεων καὶ τῆς βαρομετρικῆς πίεσεως.

— Ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἐν Παρίσις ἐγένετο ἔκθεσις τῶν ἔργων τοῦ μεγάλου τῆς Γαλλίας ζωγράφου Εὐγένιου Δελακρόά, τῇ φροντίδι τῆς ἐπιτροπῆς ἥτις συνέστη, ὥπως συλλέξῃ συνδρομὰς πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος αὐτοῦ. Τὴν ἔκθεσιν ἠνέκτειν ἐπισήμως ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ Φερρὺ καὶ τοῦ υπουργοῦ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

— Ἐκ Μαδρίτης περιγράφονται διάφορα ἰδιόζοντα γεωλογικὰ φαινόμενα, ἐκχολουθήσαντα τοῖς σεισμοῖς. Οὕτω παρετηρήθη ὅτι ὁλόκληρος, σιερά ὁρῶν κατέρχεται ἀδαικίπως ἀπὸ τῆς 13 Ἰανουαρίου, ἐλαττωθεὶς μέχρι σήμερον κατὰ 5 μέτρα τὸ ὕψος. Ἡ πόλις Βιληντία δὲν καίται ἐπὶ τῇ αὐτῇ θέσει, μετακτιπυθεῖσα πρὸς δυσμὰς. Ἐν Ἑγγέρα δύο ὅρη πρότερον χερωρισμένα ἠνώθησαν. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ ἐν Αγρί. Ἐν Χίδα ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους Pascual κατέβη μέχρι 400 μέτρων, ἄλλο δὲ τι ὄρος ἐδιέχθη καθέτως. Ἐν Badaloua δὲ παρὰ τῇ Βαρκελώνῃ ἡ θάλασσα ἀπεσφύρη περὶ τὸ ἐν μέτρον, ἐνῶ ἀντιθέτως ὁ λιμὴν Masnan εἰσέδυσεν πλείοτερον ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

ΝΕΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΜΕΛΩΔΙΑΙ

Ἐν μουσικῷ χειρογράφῳ τῆς ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Θεσσαλικῆς συλλογῆς περιέχονται ὀκτὼ ψαλμοὶ μετὰ τῶν ἐαυτῶν ἐφωμίων παρασκευασμένοι μὲν διὰ μουσικῶν σημάτων τῆς πρὸ τοῦ ιδ. αἰῶνος παρασηματικῆς τῶν Βυζαντινῶν, μεμελοποιημένοι δὲ κατὰ στίχον οἱ πλείστοι μὲν ὑπὸ γνωστῶν μελοποιῶν διαφόρων ὁρίων, ὅλγοι δὲ ἀνὸν ὑμνοὶ φέροντες ἐπιγραφὴν (μέλος) « παλαιὸν », σπουδαίαν καὶ οὕτοι ἀξίαν ἔχοντες διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἱερᾶς μουσικῆς τοῦ μέσου αἰῶνος, συλλογὴν ἐξέχων μελωδιῶν ὄντες. Ἡ μελωδία τῶν μὲν « παλαιῶν » ἐπιγραφομένων εἶνε μάλλον λιτὴ καὶ σύμμετρος τηροῦσα πιστότερον τὸ ἀπλοῦν καὶ μεγαλοπρεπὲς ὅρος τῆς μελοποιίας τῶν πρώτων αἰώνων. ἀνάλογος μὲν πρὸς τὸν τῶος ἐπικρατοῦντα πνευματικὸν χαρακτῆρα τῆς ἐκκλησίας, πρὸς τὴν ἱερότητα τοῦ ναοῦ, πρὸ τοῦ ἀπείριστον καὶ ἀφελὲς τῶν πρώτων χριστιανῶν, ἐν ὅσῳ ἡ ἐκκλησία εἶχε συνελθὼν τῶν ὑπὲρ ἡν ἠγωνίζετο ὕψιστον αὐτῆς ἄρχων, τῆς ἀδελφότητος, ἰσοτήτος καὶ ἐλευθερίας, σύμφωνος δὲ πρὸς τὰς παντάπασιν πλῆθυνούσας ἰδέας περὶ ἱερᾶς μουσικῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων τῶν 5 πρώτων αἰώνων. Ἡ δὲ τῶν δευτέρων εἶνε μάλλον ἡ ἥττον σχοινομένη, ποικίλη καὶ διακεκλιμένη, ἥττον προσηκουσα τῇ ἱερότητι τοῦ ναοῦ, ἥττον σύμφωνος πρὸς τὰς περὶ ἱερᾶς μουσικῆς ἀξιώσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων, ἀνάλογος τοῦ ὑστερον ἐπικρατοῦντος κατὰ τοὺς διάφορους αἰῶνας μείζονος ἢ ἐλάττωτος αἰσθητικοῦ χαρακτῆρος, ὃν ἡ ἐκκλησία προσελάμβανεν, ὅσῳ μάλλον ἀπεμακρύνετο τῆς πρώτης ἐποχῆς. Εἰς τὴν αὐτὴν δὲ σχετὸν εὐρίσκειται καὶ ἡ μελοποιία τῶν ψαλμικῶν στίχων πρὸς τὴν τῶν ἐφωμίων αὐτῶν, τῆς μελωδίας τῶν μὲν πρώτων οὕτως ἀπλουστεράς καὶ τοῦ ῥυθμοῦ στασιμωτέρου, τῆς δὲ τῶν δευτέρων σχοινοπνεύσεως καὶ διακεκλιμένης μετὰ ῥυθμοῦ κεννηνόμενου, φερούσης χάρακτῆρα κοσμικὸν καὶ διαγυτικόν, τινὲς δὲ τῶν στίχων καὶ ἐφωμίων εἶνε μεμελοποιημένοι « ἀσματικῶς », ἐπαναλαμβάνοντες διὰ τῆς, καὶ τετράκις ἐν διαφόρῳ καὶ ποικίλῃ μελωδίᾳ θυμεικῇ ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πατέρων κελουμένη, κρέμα ἱερᾶς καὶ βεβήλου ἡ θεατρικῆς μελοποιίας.

Οἱ τε ψαλμικοὶ στίχοι καὶ τὰ αὐτῶν ἐφωμιαζέμενα τηροῦσιν ἀκριβῶς ἐν τῇ μελωδίᾳ τοὺς τῆς ἀρχαίας μελοποιίας καὶ ῥυθμοποιίας καλλοιογικοῦ κανόνος, τῆς εὐρυθείας καὶ συμμετρίας τῶν μελῶν καὶ μερῶν πρὸς τε ἄλληλα καὶ πρὸς ὅλον, ἐν οἷς τὸ καλὸν ἔγκειται καὶ κέχρηται τὴν προσηκουσαν τεχνικὴν ἀξίαν.

Ἐπιγεγραμμένοι δὲ εἰσιν οἱ ψαλμοὶ οὗτοι: « Ἀντίφωνον »

λαβόντες τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ὅτι ἐκ διαδοχῆς ὑπὸ δύο χορῶν ᾄδοντο ἀντιψαλλόντων ἀλλήλους: τὸ ἀντιφωνεῖν δὲ ἡ ἀντιψάλλειν ἥτο ὁ πρώτος τρόπος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀσχεθῆς κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικοὺς τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἰγνατίου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀντιοχείας, ἀναφερόμενος ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καὶ Χρυσοστόμου ἐν χρήσει ἐν ταῖς ὑπ' αὐτοὺς ἐκκλησίαις, ἐν δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Μεσογείων τὸ πρῶτον εἰσάχθης ὑπὸ τοῦ Ἀμβροσίου, ἐξ ἧς παρέλαβον αὐτὸν αἱ ἄλλαι τῶν Λατίνων ἐκκλησίαι. Τὸ ἀντιφωνεῖν ἦν ἐν χρήσει καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τοῦ χοροῦ πολλάκις διαιρουμένου εἰς δύο ἡμιχορία. Πλὴν δὲ τοῦ τρόπου τούτου ἦν ἐν χρήσει καὶ ἕτερος ὀνομαζόμενος « ὑποφωνεῖν », « ὑποψάλλειν » καὶ « ὑπακούειν », ἀναφερόμενος ὑπὸ τῶν Ἀποστολικῶν Διατάξεων, καὶ τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ Χρυσοστόμου, καθ' ὃν ἐνδὸς κατάρχοντος τοῦ μέλους, οἱ λοιποὶ ὑπέχουν ἄδοντας τὴν ὑπακοὴν ἢ τὸ ἐφωμίων, καὶ τοῦ ὁποῖου οὐδὲν μὲν ἔγινε σωστά, σήμερον ἐν τῇ Ἀντολικῇ ἐκκλησίᾳ, αἱ δὲ μελωδίαι περιέχονται ἐν τοῖς χειρογράφοις παρασκευασμέναι διὰ μουσικῶν σημείων. Ἀμφοτέρω δὲ οἱ τρόποι εὐρήνται συνηγμένοι ἐπὶ μέρο: ἐν τοῖς 37 ἡμῶν κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἀνακαλυφθεῖσι καὶ μουσικοῖς σημείοις παρασκευασμένοις « ἁσματικῶς » ἐσπερινοῦσι ὁρισμέναι μετὰ τῶν οὐκ ἀνευρεθέντων « ἁσματικῶν » ὁρῶν « μόνος ἀπετέλουν τὴν κυρίως ἀκολουθίαν καὶ ὁμωσίαν τῶν κοσμικῶν ἐκκλησιῶν μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κ/πόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων. Περὶ τῆς μελοποιίας δὲ τῆς ἁσματικῆς ταύτης ἀκολουθίας, ἧς περιγραφὴν τυπικὴν δίδωσι μόνος ὁ Συμεὼν Θεσσαλονίκης, θέλομεν παραματεῦθαι προσηγῶς ἐν ἐκτάσει. Ἡ δὲ πρόθεσις ὅτι ἐν τῷ « ὑποφωνεῖν » καὶ « ὑποψάλλειν » ἔχει τὴν αὐτὴν ἁσματικὴν τῆς συνωδίας καὶ ἀκολουθίας, ἦν καὶ ἐν ταῖς φράσεσιν « ὑπὸ αὐλῶν, ὑπὸ φορμίων » χορεύειν » κτλ. Περὶ ἀμφοτέρων δὲ τῶν τρόπων παραματεῦθαι, πλείοτερον ἐν τῇ πραγματείᾳ ἡμῶν « Περὶ τῆς κατὰ τὸν μεσαῖωνα μουσικῆς τῆς ἐκκλησίας » σελ. 36—39, εὐρίσκειται ἐν Ἀθῆναις παρὰ τῷ κ. Καρόλῳ Μπέκ.

Δ. ΤΖΕΤΖΗΣ.

ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ

8 Μαρτίου, Παρασκευή.

Αἱ τρεῖς ἡμέραι τῆς ἐν μέσῳ ἡμῶν διαμονῆς τοῦ αυτοκρατορικοῦ διαδόχου τῆς Αὐτρίας, οὕτως: ἡ ἀφίξις δὲν ἦλθαντο εἰ μὴ νὰ συγκινήσῃ ποικιλοτρόπως τὸ ἡμέτερον ἔθνος, ἐδακνῆθησαν εἰς τιμητικὰ ἄριστα καὶ γεύματα, εἰς ἐκδρομὰς ἀνὰ τὰς μουσεῖα καὶ τὰς κλασσικὰς ἀρχαιοτάτας καὶ εἰς ἐκδρομὰς ἀνὰ τὰς περιχώρας τῶν Ἀθηνῶν. Οὕτως ὁ φιλομνηστὴς καὶ μουσόφιλος ἡγεμόνης ἀνεχώρησε πλήρως ἔχων τὸ πνεῦμα ἐντυπωσθέν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἐμπνεύσαν ἐν τῇ αἰετῶν ἐλληνικῇ φύσει καὶ τῇ ἀθανάτῳ ἐλληνικῇ τέχνῃ, εἶνε ὅσως πρόωρισμένοι νὰ μὲνίσαν ἀνεξέλεπτοι.

Συγγράμματα μὲν ἀρχαίων Ροδόλων ἐνεύσαν ἐπὶ μὴν ἡ δύο ἡμέρας καὶ ἕτερον ἡγεμόν, ἀλλὰ τοῦ πλουτοῦ ἐκείνου. Οὗτος εἶνε ὁ δούξ Σουπερλανδ, κατέγων ἐν Σκωτία ἀπεράντους ἐκτάσεις γαιῶν, καὶ ἐτήσιον εἰσόδημα ἐξ 27, 375,000 δραχμῶν. Ὁ Κροῖστος οὗτος, μυθώδης διὰ τὴν Ἑλλάδα, δὲν εἶνε οὐτὸς ὁ μόνος οὐτὸς ὁ πρώτος μετὰ τῶν ἐκταχυροῦσιν αὐτοῦ συνελθόντων ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Ὁ δούξ Σουπερλανδ ἐδεξέθη ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου βασιλέως, μετέβη δὲ καὶ τῆς μέχρι τῆς Κκκῆς Σκάλας βασιλικῆς ἐκδρομῆς.

Πολὺ ευχάριστον διὰ τὴν πρόβαν τῶν μαθητῶν τοῦ ἡμετέρου Πολυτεχνείου εἶνε τὸ ἄγγελλον περὶ προσχόντων ἐπιστημονικῶν ἐκδρομῶν, τῶν ὁποίων θὰ μετέχωσιν οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἐν ταῖς διαφόραις κλάδις τοῦ βιοτεχνικοῦ τιμητικῶς τοῦ Σχολείου τῶν Τεχνῶν. Κατὰ τὰς ἐκδρομὰς ταύτας θὰ μελετῶνται ἐπιτοπίως διάφορα τεχνικὰ ἔργα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν οἰκείων καθηγητῶν. Τὸ ἡμέτερον Πολυτεχνεῖον εἶνε ὅσως τὸ μάλλον πέντον ἀδικουμένον καθιδρυμὸν, τὸ μάλλον ἀτελὲς λειτουργοῦν, διότι εἶνε ἐκ τῶν δεομένων ἀφθονίας καὶ πλουτοῦ μεσῶν καὶ γενναίας συνδρομῆς τῶν δυναμένων, καὶ πολλῶν ἄλλων, τῶν ὁποίων ἡμεῖς στερούμεθα διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐλαχίστη προσπάθεια πρὸς ἐπι-